

Reguleringsmyndigheten for energi

rme@rme.no

Vår ref: Asle Strand

27. januar 2021

Anmodning til RME om å vurdere regelverket for KILE og praktiseringen av dette

Samfunnsbedriftene har ved ulike anledninger overfor RME påpekt behovet for endringer av KILE ordningen og hvordan denne praktiseres. Likeledes har ulike rapporter og vedtak det siste året påpekt det samme. Som en oppsummering av møter, presentasjoner og innlegg oversendes denne anmodningen.

Vi er kjent med at den overordnede målsettingen med KILE er «å sikre en samfunnsmessig rasjonell kraftomsetning og nettvirksomhet gjennom å legge til rette for et effektivt kraftmarked og en effektiv drift, utnyttelse og utvikling av elektrisitetsnettet. Det skal tas hensyn til allmenne og private hensyn som blir berørt». Dette skjer ved å gi nettselskapene økonomiske incentiver til å foreta avveininger mellom kostnader i eget nett og kundens avbruddskostnader. Dette økonomiske incentivet er et samfunnsøkonomisk godt prinsipp.

Incentivene gjør at nettselskapene aktivt jobber for å unngå unødige avbrudd. Dette gjelder for eksempel det å rydde linjene for trær, snø eller andre forhold som kan skape unødig brudd for kundene. Det priser inn kostnaden ved å ikke gjøre nødvendige tiltak. Den største utfordringen med lovverket inntreffer når det oppstår brudd som en følge av forhold som nettselskapet selv ikke kan lastes for, men som likevel stiller selskapet ansvarlig for KILE-kostnader.

Samfunnsbedriftene ser et tydelig behov for å foreta endringer i de store linjene i KILE-regelverket. Det er et behov både for å tilpasse regelverket til de feilsituasjoner som får et urimelig resultat med dagens KILE-regime og til den strukturelle utviklingen som vi ser ligger foran oss.

KILE-ordningen fungerer ikke etter hensikten og problemet er todelt:

- Det ikke alltid er samsvar mellom hvem som har ansvar for utfall i nettet og hvem som får den økonomiske belastningen.
- KILE-ordningens adgang til skjønn blir så strengt praktisert at den i realiteten blir en objektiv økonomisk straff for utfall, uten krav til rimelig årsakssammenheng.

Samfunnsbedriftene hadde visse forhåpninger til klagesaken Odda Energi Nett fremmet for Energiklagenemnda og som ble avgjort i september 2020. Saken var etter selskapets og vår oppfatning viktig for å få testet det vi mener er en altfor snever praktisering av unntaksbestemmelsene for KILE. Dessverre endret ikke nemnda RMEs vedtak. Men nemnda hadde en rekke prinsipielle anførsler som gir et godt diskusjonsgrunnlag for regelverksutvikling. Her er en [oppsummering](#) skrevet etter klagebehandlingen, og som også tidligere er oversendt RME.

Manglende samsvar mellom økonomisk og teknisk ansvar

Hovedproblemet er at en rekke nettselskaper får hele eller deler av sin forsyning fra overliggende linjer uten egen inntektsramme. Disse linjene har da heller ikke KILE-ansvar, og utfall på disse linjene får ingen økonomiske konsekvenser i form av KILE-kostnad, slik det ville fått for vanlige overliggende nett og deres eier. Kostnaden havner i stedet i distribusjonsnettet, selv om de ikke har noen som helst innflytelse på vedlikeholdet av linja, utfallet eller reparasjonen av feilen.

Vi ser at det kan være utfordrende å gi eiere av produksjonslinjer et ubetinget KILE ansvar som følge av utfall på slike linjer. Det kan føre til at nettselskapene i enkelte tilfeller, ikke bygger det optimale nettet i samfunnsøkonomisk forstand. Men det finnes en rekke selskap som er avhengig av slike linjer for å dekke sin forsyning og hvor alle alternative løsninger er meningsløst dyre vurdert etter de samme samfunnsøkonomiske kriteriene. Her må regelverket eller praktiseringen av skjønn endres.

Et lignende problem forventes å bli vanligere framover i form av hyppigere endringer i koblingsbildet mellom ulike nett og et mindre tydelig samsvar mellom KILE-risiko og muligheten til å påvirke kraftflyten til enhver tid. Dette er omtalt i ekspertutvalgets rapport om driftskoordinering og skyldes blant annet større lokal produksjon og større svingninger i forbruket, og med begrensede muligheter til regulering.

I tilfeller med manglende samsvar mellom økonomisk samsvar mener vi det kan være aktuelt å se på justering av KILE fradrag i inntektsrammen basert på objektive nettforhold. En bør også vurdere å innføre objektive kriterier for unntak fra KILE beregning. Eksempelvis definere ekstremvær som vil gi automatisk unntak, og ulike force majeure situasjoner.

Skjønn

RME har en mulighet til å gi dispensasjon fra KILE i særlige tilfeller, hjemlet i Kontrollforskriften § 18-2. RME kan anvende skjønn i to typer situasjoner, der det er særlige tilfeller og det frie forvaltningsskjønnet, som blant annet gjelder myndighetsmisbruk, likebehandling, sterkt urimelige avgjørelser, med mer. Eksempler på bruk av skjønn vil være ekstreme værhendelser som påfører nettselskapet urimelig store kostnader, og hvor nettselskapet ikke innen rimelighetens grenser kunne gjort mer for å hindre utfall. Vi er kjent med at det tidvis er brukt skjønn ved slike anledninger, men at det skal mye til før bruk av skjønn er aktuelt.

Når det gjelder den strenge praktiseringen av skjønn i dagens ordning mener vi RME tolker forskriften for snevert når de kun er opptatt av store, langsiktige økonomiske konsekvenser i slike saker. Den generelle oppfatningen av hva som er rimelig bør også være av betydning slik at den allmenne respekten for lover og forskrifter ivaretas.

Dersom en tredjepart er ansvarlig for utfall i nettet har RME tolket bruk av skjønn meget strengt. Normalt begrunnet med at det økonomiske tapet for nettselskapet ikke blir vurdert som stort nok. Energi-klagenemnda anførte i sin behandling at det er grunn til å se nærmere på denne praksisen..

Vi mener dette underbygger våre anførsler om at RME bruker en altfor snever tolkning av bruk av skjønn. Handlingsrommet bør være mye større, når nettselskapet selv ikke kan lastes for avbruddet. Det viser en svakhet i reguleringen når kraftproduksjonsselskaper som forårsaker avbrudd ikke har KILE-ansvar, mens nettselskapet som får KILE-kostnaden ikke har mulighet til hindre feilen. Dette er en skjevhet i reguleringen som kan ha uheldige samfunnsøkonomiske virkninger.

Denne urimeligheten må løses ved å enten endre reglene eller praksisen for bruk av skjønn. Fortrinnsvis ved endrede regler.

Vi forventer og forstår det slik at RME vil se på i hvert fall deler av problemkomplekset i løpet av relativt kort tid. Dels som en følge av at det her ligger store og kjente problemer som bransjen har påpekt lenge, dels som en følge av at ekspertutvalget for driftskoordinering var svært tydelige på at dette burde sees på.

Samfunnsbedriftene oppfordrer RME til å vurdere KILE regelverket og praksisen i full bredde. Og i denne omgang uavhengig av om leveringspålitelighet skal inn i DEA analysen på nye måter jfr RME eksternrapport nr 3/2021.

Vi setter pris på de diskusjoner vi har hatt med RME om temaet så langt og imøteser videre dialog på dette området.

Med vennlig hilsen

Cecilie Bjelland
Direktør Energi